

◊ Slechtsforum ◊

Årgang 1, nummer 4

Medlemsblad for Slechtsforum Karmøy

des. 1997



Stor oppslutning om kulturminnedagen i Skudeneshavn

Kulturminnedagen ble arrangert den 21. september, og det var stor oppslutning. Mer om dagen finner du på side 11.

Slechtsforum Karmøy på internett.

Slechtsforum Karmøy har nå fått sine første sider på internett. Forløpig har vi "lånt" område for hjemmesider fra medlemmer, men det er vårt mål å få eget område senere. For det av medlemmene som har tilgang til internett så finnes sidene våre på adressen: <http://home.sol.no/~leiolsen/slechtsforum>.

Vi har også laget oss egen email-adresse som er slechtsforum@karmoy.online.no

Det er ikke så mange sidene ennå, men mer vil komme så følg med. Vi ønsker også kommentarer til sidene. I anledning at vi ønsker å legge medlemslisten på internett, ønsker vi å ha email-adressen til alle medlemmene som har internett. Denne kan du sende til adressen ovenfor eller legge den inn i gjesteboka vår på internettsidene.



Ferkingstad kirke 1913

Noe av innholdet i dette medlemsbladet.

Formann har ordet	side 2
Litt om Haugianerne i Skudenes og Skudeneshavn	side 3
Julebrev fra Nord Atlanteren 1908	side 9
Stor oppslutning om kulturminnedagen	side 11
Personlige slechtsdatabaser til bruk på kontoret	side 12



Styret i Slechtsforum Karmøy frem til 1998.

LEDER:

Arnhold Nornes
Høines

NESTLEDER:

Kjell Sørlund
Vedavågen

Styremedlem:

Jostein Heggheim
Tjøsvoll

Styremedlem:

Dag E. Alfsen
Skudeneshavn

Styremedlem:

Leif R. Olsen
Sørhåland

Varamedlem:

Harald Syre
Syre

Varamedlem:

Nils J. Nilsen
Skudeneshavn

Kasserer:

Kjell Sørlund
Vedavågen

Ansvarlige for
medlemsbladet.

Arnhold Nornes
Kjell Sørlund
Jostein Heggheim
Leif R. Olsen

Slektsforum Karmøy har ikke telefon innlagt på det vi nå kaller Kontoret. Hvis du vil ta kontakt med oss så kan du ringe til:

Arnhold Nornes
tel. 52-82-89-38
eller
fax. 52-82-88-04

Formann har ordet



Så er vi kommet til siste nummer av medlemsbladet til Slechtsforum Karmøy for dette året, og jeg må få lov til å komme med et rop til alle medlemmer, hvorfor er det ikke flere som kan bidra med stoff til sitt eget medlemsblad?. Vi er nå mange medlemmer, og jeg håper at noen sitter med stoff og noen ideer om hvordan medlemsbladet skal se ut. Vi har hatt flere tilstelninger, både sommer og høst og nok en gang har den store interessen uteblitt blant medlemmene. Men det har vært *noen*

som har stått veldig mye på for å få gjennomført det som vi er blitt spurt om, tenker spesielt på Kulturminnedagen som ble avvirket i sommer der vi fikk stor oppslutning blant folket i Karmøy. Vil rette en spesiell takk til de som tok seg tid til å komme, som så igjen, gjorde det mulig for Slechtsforum Karmøy å gjennomføre Kulturminnedagen 1997. En spesiell takk til Peder Eliassen som sa ja

til å være Guide under Kulturminnedagen, selv om han hadde en annen stor dag å ta hensyn til. Også en stor takk til Karmøy Kommune v/ Lars Tveit, likeså til alle i styret som gjorde en kjepejobb.

Dette var både ris og ros, og jeg tror fremdeles at det vil komme nye ideer på ny-året.

Til slutt vil jeg benytte anledningen til å takke alle for godt samarbeid og ønsker dere alle en riktig God Jul.

Arnhold

FØRST DA BLIR DET JUL !

*Når klokkene ringer helgen inn
og barneøyet har stjernerens skinn,
når lysene tennes på festduket bord,
når hjertene ber om fred på jord,
når brorskaps tanken når jordens ender
så hatet må dø for de åpne hender,
når tillit og kjærlighet kommer til ordet
og Fredsfyrsten selv får plass ved roret,
først da blir det jul !*



Kilde: Jul på Karmøy 1969 v/ Kristine W. Aadnesen

Arnhold Nornes

Litt om Haugianerne i Skudenes og Skudeneshavn.

Ved Alf Lundberg

Så vidt vi kjenner til besøkte ikke Hans Nielsen Hauge Karmøy, men flere av han venner og trosfeller virket her. Disse var John Haugvaldstad, Torger Siqveland, Michael Svendsen, Lars Svendsen, Sivert Gundersen, Peder Ramsland, Daniel Danielsen og J. Myhre fra Stavanger. Vi må heller ikke glemme Lars Skipavaag fra Vikedal. Haugianerne skapte røre hvor de kom. Deres budskap ble dårlig likt av presteskapet. Men store flokker samlet seg om haugianerne og mange her på Karmøy, både kvinner og menn, samlet seg rundt evangelistene. Her var store vekkelse og mange ble vakte og kom til omvendelse. Blant dem som først ble grepet av bevegelsen var gårdbruker og skipsreder Peder Jakobsen Midbø. Han var født på Hidra ved Flekkefjord i 1792. Han flyttet til Skudeneshavn i ung alder, antakelig i 1812, og omkring 1814 kom han til vekkelse og liv i Gud. I 1821 ble han gift med Anna Margrete Paulsdatter Pieters, f. 1800. Gjennom hele livet var begge opptatt av menigheten samtidig som Peder passet sine omfattende forretninger.

Han var kjent som en meget begavet og hjelpsom mann. I forsamlingen var han en utmerket foreleser og en meget habil sanger. Som taler var han fæmælt og forsiktig, men la alltid for dagen stor kristelig innsikt og erfaring. Det sto respekt av ham, samtidig som han hadde sine venners fulle tillit. Han var som en åndelig far som man ofte betrodde seg til. Han veiledet både den enkelte og vennsamfunnet med sin kristelige visdom og forstand. I forretningslivet var han meget driftig. Han drev sildesalteri og utførsel av fiskevarer, hadde skip i fart og arbeidet seg opp til stor velstand. I kommunen hadde han flere verv, medlem av formannskapet og forlikskommisær. I misjonsforeningen var han med som styremedlem fra starten i 1840. Han hadde mye av æren for at bedehuset i Skudeneshavn ble bygget og var medlem i styret helt til sin død. Indre- og Ytremisjonen fikk også mye glede av hans glødende interesse for misjonsaken. Barna fikk en kristelig oppdragelse og utdannelse. Han døde hastig, rammet av slag i 1877 og etterlot seg 6 voksne barn. 4 var skipsførere og en styrmann. En datter døde i ung alder.

En ikke mindre begavet og innflytelsesrik haugianer var Ole Kjeldsen, født på Sandhåland i 1808. Han ble tidlig lærer og kirkesanger. I 1830 kom han med i haugianerbevegelsen og lot sitt nye kristelige syn

komme fram både i skolen og under de mange oppbyggelsesmøter han holdt. Dette ble så dårlig likt på kirkelig hold at soknepresten F.A. Krogh fikk ham avsatt som lærer og kirkesanger. Men Ole Kjeldsen lot seg ikke stanse av denne urettferdighet. Han fortsatte å utbre læren sin, ikke bare her på Karmøy, men over hele Ryfylke, Sunnhordland og Hardanger. Etter at måtte slutte i skolen var han gårdbruker, drev også skipsrederi samt sildesalteri med utførsel av vårsild. Han virket også som landhandler i Skudeneshavn. I sin korte levetid hadde han flere kommunale verv, han var ordfører i formannskapet, forlikskommisær, valgmann mm. Rundt 1850 virket han også som søndagsskolelærer og var formann i Misjonsforeningens styre fra 1840 til sin død. Ole Kjeldsen var en meget begavet mann og en flink taler. Han leste meget i medisinske skrifter, noe som gjorde at han kunne gi syke gode husråd. Skudeneshavn hadde nemlig ingen lege på den tiden og det var lang vei til distriktslegen. Slik virket han uegennyttig både timelig og åndelig, besjelet av en levende kristen kjærlighet. Han døde i troen på sin frelser i februar 1856, bare 48 år gammel. Ole Kjeldsen var gift med datter av haugianeren Endre Risdal. Hun levde i mange år som enke med en tor barneflokk. To av deres sønner ble skipsførere og en bankkasserer i Skudeneshavn. En eldre bror av Ole Kjeldsen var gårdbruker Didrik Kjeldsen Sandhåland som også må nevnes. Han var født i Skudeneshavn i 1800 og var fra voksen alder en ivrig haugianer. Enda en bror Lars Kjeldsen Risdal var også en oppriktig og elsket haugianer som flittig bar fram sitt vidnesbyrd i vennemøtene. Han formante tilhørerne til omvendelse og tro og Kristi etterfølgelse. Nevnes må også Endre Olsen Risdal, født i Skudeneshavn i 1778. Ved Hauges Venner ble han omvendt i 1804 og virket senere til Guds rikes utbredelse gjennom sitt enfoldige og kristelige vidnesbyrd om ham som er Veien, Sannheten og Livet. Det var særlig ved bønn og formaningstale han prøvde å vinne sjeler for Herren. Endre Olsen Risdal var medlem av formannskapet, fattig- og skolekommisjonen samt prestens medhjelper. Slik virket han med troskap til sin død i 1869. Litt yngre var hans åndsbror Elias Eliassen Sandhåland,

Åpningstid på "Kontoret"

Fra 15 sept 1997

**Tirsdag:
16:00 - 19:00**

Velkommen..



fortsettelse.....

født i 1791. Han var kjent som en dyktig gårdbruker og en alvorlig troende kristen, som med hele sitt hus tjente Herren. Blant hans mange barn og barnebarn er mange som fulgte i den gamles fotspor. Elias døde i 1877.

En av de mest betydelige blant de gamle Haugianerne i Skudeneshavn var gårdbruker Valentin Valentinsen Syhre. (I Skudenesboken kalt Faltin Faltinsen), født den 12. juni 1793. Vi vet lite om hans barne og ungdomstid. Han giftet seg i 1814 med sin første kone som døde allerede i 1817. De hadde ett barn. Den 20. august 1829 giftet han seg igjen med Lukresia (Lokris) Knutsdatter Vikre. De fikk 9 barn, tre døde i ung alder. Omkring 1830 kom Valentin til alvorlig omvendelse og begynte straks å virke på sine omgivelser med bønn og formaning til å søke først Guds Rike og Hans Rettferdighet. Det vakte stor oppmerksomhet i kirkelige kretser at han så ivrig deltok i oppbyggelsesmøter for å vekke de åndelig sovende og oppmuntre til Tro og Guds frykt. Han fikk derfor avskjed som prestens medhjelper. På den tiden mente man nemlig at lekmenenes virke som Guds ords forkynnere, var farlig sektvesen og at det førte til religiøst svermeri. Senere kom det allikevel til et meget vennskapelig forhold mellom Valentin og den gamle prost Fredrik Arnt Krogh (1769-1845) etter at han hadde forvisset seg om at hans kjære medhjelper ved sitt enfoldige vidnesbyrd kun hadde det formål å framelske Guds Rikes vekst i menigheten. Postill-lesing, sang, bønn og en kort formaningsstale var hovedsaken under møtene. Valentin var, som sin far, prestens medhjelper i ca. 10 år. Han var medlem av kommunestyret i 20 år, dels som ordfører og dels som representant foruten medlem av skole- og fattigkommisjonen. Han var en driftig gårdbruker og hadde dobbel så stor avkastning som da han overtok etter sin far. I sin velstand glemte han heller ikke de fattige. Hjelpsomhet og gjestfrihet var framtrepende trekk i hans liv. I 1880 kunne han og Lukretia feire diamantbryllup. Lukretia døde den 29. august 1883 i en alder av 86 år etter 63 års lykkelig ekteskap. Valentins åndsevner var usvekket til siste stund, men det siste halve året var han sengeliggende. På hans dødsdag var menigheten samlet til forbønn i kirken og etter gudstjenestens slutt fikk han besøk av prost Thomas Plathe, som på sin vanlige hjertelige måte ba Herren om styrke for den døende. Av og til ble det fremsagt et skriftsted og hver gang sa Valentin sin takk. Til

slutt sang man salmen "Nu har jeg vunnet og stritt den gode strid". Valentin døde den 16. mars 1884 i en alder av 91 år og ble begravd den 21. mars under usedvanlig stor deltakelse. Kirkesanger Valentin Johan Rasmussen var født i Bergen 12. juli 1825. Som ung gutt kom han til sin farbror Valentin Syhre. Faren het Rasmus Valentinsen. (f. 1780 på Syre). Hos sin onkel fikk han god oppdragelse og en avgjørende kristelig påvirkning for hele livet. Han ble en kristen allerede før 20 årsalderen. Den unge Valentin gikk på den meget søkte lærerskolen i Kopervik under ledelse av J.A. Budde og tok eksamen der i 1842. Så holdt han en tid privatskole. Året etter ble han ansatt som omgangsskolelærer i Skudenes hvor han virket til 1847, da han ble utnevnt til kirkesanger ved Farnes hovedkirke. Han tiltrådte ikke stillingen men fikk en vikar til å overta og reiste selv til Christiansands Stifts Seminarium i Holt for å videreutdanne seg til sin framtidige kallsgjerning. Etter to års skolegang tok han en glimrende eksamen. Så virket han som enelærer ved Skudenesnæshavn Allmueskole fra 1850 - 1858, førstelærer fra 1859 - 1861 da han overtok lærerposten ved Farnes faste Skole. Da hadde han allerede i lang tid virket som kirkesanger i Farnes kirke. Han var med å stifte Karmsund Prostis Lærerforening hvor han også var med i styret. I Skudeneshavn var han forlikskommissær, overformynder i Skudenes og i 8 år kommunens regnskapsfører. På grunn av dårlig hørsel måtte han forholdsvis tidlig søke avskjed (1887) etter 40 år som lærer. Da han begynte som lærer hadde han 18 daler (72 kroner) i lønn pr. år for 36 ukers undervisningstid. Ved avskjeden hadde lærerlønn og kirkesangerinntekt steget til 1200.- kroner årlig. Ved siden av sitt arbeid i skolens, kirkens og kommunens tjeneste virket han frivillig i over 60 år både for den indre og ytre misjon. Allerede som ung gutt var han i 1840 med på å stifte en forening for hedningemisjonen i Skudeneshavn. Fra 1850 var han formann. Et verv han hadde til 1901. Sammen med sine venner Peder Midbø, baker Johnsen, Per Knudsen, garver Pedersen og flere sto han i bresjen for byggingen av bedehuset i Skudeneshavn. Selv om han var nesten døv, deltok han ofte med en preken og noen hjertelige formaningsord. Han døde den 10. desember 1912 i en alder av 87 år. En av sønnene til Valentin Rasmussen var sokneprest Rasmus Matthias Rasmussen, f. 1856. Om de gamle Hauges Venner på Karmøy skrev en mann for mange år siden bl.a.: "De innrettet seg enkelt og likefram i sine sammenkomster. Nest etter bibelen var det i





Luthers, Johan Armdts og Erik Pontoppidans skrifter de søkte sin åndelige næring. Av kirkens tjenere og andre høstet de ofte kun spott og forakt. Matprester, hyklere, fariseere, hodehengere og lignende skjellsord hørte til dagens orden. Oftest fikk de mat og husrom for sitt uegennyttige strev. Men det hendte ikke sjelden at de måtte betale for seg". Til slutt må jeg nevne emissær Johannes Gulbrandsen. Han bodde de siste 22 år av sitt liv i Christiania. Johannes Gulbrandsen var født 12. juli 1829 i Fron i Gudbrandsdalen. Familien flyttet til Trondheim hvor Johannes ble med i Haugebevegelsen. Han foretok reiser over hele landet for å forkynne læren, og var en meget etterspurt taler. I 1865 giftet han seg med en troende og begavet kvinne, Kjersti Johannesdatter Gaare, f. 8. nov. 1836, og bosatte

seg i Skudeneshavn. Som ung hadde han utdannet seg i blikkenslageryrket. Han var også skipsreder, men virket ufortrødent videre i sin gjerning som legmann i Haugebevegelsen. I 1872 flyttet familien til Christiania og han drev fra den tid utelukkende som forkynner på de gamle Haugianernes måte, uten å stå i noen forenings tjeneste. I mai 1894 reiste han imidlertid for Karmsund Prostiforening for Indremisjonen. (Haugebevegelsen var i mellomtiden blitt godtatt av kirken og misjons-selskapene). Meningen var at han skulle være her i to måneder, men straks etter ankomsten fikk han lungebetennelse under et besøk på Kro i Bokn. Der døde han den 3. Juni 1894 og ble begravet i Christiania den 12. juni. Av deres barn er pastor Jacob Gulbrandsen, f. 17. mai 1866 i Skudeneshavn, eldste sønn.



Etterlysning.

Etter mine besteforeldre har jeg arvet et lite treskrin med påmalt tekst Aase Osmundsdatter Grønnestad. Ingen i min familie har tilknytning til dette navnet, så det må være et arvestykke. Hun kan muligens være i familie med Jakob Bendik Sjursen Grønstad f. i Bokn i 1845. Alf Lundberg, 4250 Kopervik tlf. 52 851070.



Gotte-Bua og Videobua
TORGET-SKUDENESHAVN-TLF.: 52 82 91 38



- kiosken
i Skudeneshavn

Velkommen

Alle hverdager
Søndager

Åpent:

fra 10:00 til 21:00
fra 15:00 til 21:00

En Videofilm eller to, med litt
snooop, og kvelden er reddet.

Vi har slektsprogram tilgjengelig på kontoret

Slektsforum Karmøy har nå laget kopier av slektsprogrammet "Brothers Keeper" som vi har for salg på kontoret. Dette er egentlig en såkalt "shareware-versjon". Dette betyr at du får et program som er fullt brukbart, men dersom du liker programmet skal du sende betaling direkte til programmereren. Slektsforum Kar-

møy tar bare betalt for kostnadene med kopiering og formidling av programmet. Dette gjør at du kan få programmet svært rimelig på prøve, og deretter finne ut om du ønsker å beholde det.

Grunnen til at vi har valgt "Brothers Keeper" er ganske enkelt at det er dette programmet

de fleste medlemmene bruker, og det er også dette programmet vi bruker på kontoret.

Dersom du er interessert i å se på andre programmer, kan Slektsforum Karmøy være behjelpelig med å skaffe tilsvarende demoversjoner dersom dette er tilgjengelig.



**Vi har det største utvalget
og alltid gode tilbud**

**Fagmessig utført
Brudebinderi
og Sorgbinderi**

**Vi pynter i kirken
både til Bryllup
og Begravelse.**

Euro Florist
V. sørøst den
Skudeneshavn
88 00 01
Starzoni
Den faghandler innen blomster

Skudeneshavn - Tlf. 52 82 80 04
Torsdag og fredag åpent til kl. 1800

PS: Det er me så har dei fine bukettene...

Vi ser Hans stjerne skinne.

Av Gunnar Liknes

Å kunne vi, de mange
Som hyrdene de få,
Med våre hjerter bange,
til krybbeleiet gå -
Da skulle natten vike,
som binder syn og sans,
de fattige bli rike -
I frelser - blikket Hans.

Å kunne vi som hine,
de gamle vise menn,
så glad på veien trine,
fra by og bygd og grend -
Og ledes av en stjerne,
som viser oss vår vei,
og gå den lett og gjerne,
barn Jesus inn til Deg -

Vi vil stå opp og vandre,
og skynde hurtig på,
Og rope til hverandre:
Det synes haste nå ! -
Vi ser hans stjerne skinne,
så lys ved Betlehem !
Og derfor kan vi finne
den vei som fører frem





Ord som en kan treffe på i slektsgranskning !

- Boeselod**.....Den delen av eit bu som fall på kvar arving.
- Bruk**Gardpart, del av ein matrikkelgard.
- Fletføring**Overdraging av all eigedom og gjeld til en annan mot fritt opphold så lenge en levde.
- Følge**Avtale om underhald. Til vanleg nytta når dei gammle gav bruket over til neste generasjon og ved folga skulle være sikra underhall og stell så lenge dei levde.
- Husmann**Ein som leigde umatrikulert jord, ofte i utkanten av innmarka eller utmark. Husmann uten jord leigde ofte berre ei hustuft.
- Innerst**Leigebuar, person som budde til leige hjå andre, men hadde eige kosthold.
- Leiglending**.....Gardbrukar som leiger skyldsett jord.
- Makeskifte**.....Byte av fast eigedom.
- Matrikkel**Liste over skyldsette jordeigedomar.
- Måg**Svoger.
- Søsterlut**Den delen som dotter arva, var halvparten av en brorlut.
- Strandsidder**Person med eget hus på bygslet grunn.

Nye medlemmer.

Arne K. Larsen	Kolstøveien 83	4265 Håvik
Thor Karstensen	Postboks 26	4274 Stol
Svein Erik Tindeland	Nettav. 9	4275 Sevlandsvik
Jakob Snørteland	Kirkev. 16	4280 Skudeneshavn
David Anker Sjøen	Høyenes	1825 Tomter
Ruth Heggheim Olsen	Nyhavnveien 21	4250 Kopervik
Paul Kristiansen	Gunnarsbakken 3	4280 Skudeneshavn
Helge Thomassen	Apalstøveien 66	4328 Høle
Kristian Velle	Ole Th. Barkvedvei	4100 Jørpeland
Karin Solvik	Kirkevn 6	4280 Skudeneshavn
Karmøy folkebibliotek	Postboks 83	4251 Kopervik
Magnus Inge Ånensen	Vipeveien 10	4275 Sævlaeslandsvik

Wegner-navnet

Når vi leser i bygdebøkene for Karmøy går dette navnet - Wegner - igjen. Vi finner det særlig i bygdebøkene for Torvastad og Avaldsnes. Hvordan er så dette kommet hit?

Hvis vi ser tilbake i historien vil vi finne at biskop Hans Povelssøn Resen i Sjælland utnevnte Thomas Cortssøn Wegner til biskop i Stavanger. Dette skjedde i året 1627.

Hvem er så denne Thomas C. Wegner?

Wegner er skåning og født i Lund 1588. Han utdannet seg til prest og ble ansatt som kapellan i København i 1611. Han var også prest flere plasser i Danmark før han ble utnevnt til biskop i Stavanger.

Wegner var både en lærd og from mann. Han hadde et valgspråk. Dette var på latin, men omsatt til norsk vil det lyde noe som så:» Enten vi lever eller dør, så til-hører vi Herren.» Han hadde en levende interesse for kristelig opplysning, og i 1648 utgav han en «liden haandbog» med forklaring til Luthers lille katekisme og hustavlen.

Han var også med på å forandre grensene til bispestolene i Norge. Disse hadde vært uforandret i 500 år og var moden for en revisjon.

I 1633 brant Wegners residens ned i en stor brann i Stavanger. Det tok tid å få bygget denne opp igjen. Kongen måtte hjelpe til og det ble ikke påbegynt før i 1639.

Thomas C. Wegner var en avholdt biskop, og da han døde i 1654 hadde han vært gift 2 ganger og hadde i alt 15 barn. Bl.a. 3 sogneprester og 4 døtre som prestekoner i Rogaland. En av disse prestene -Thomas Wegner - var prest i Torvastad i tiden 1670 - 1688. Han var gift bl.a. med Anna Lauritsdtr. Galtung fra Hardanger.

Wegner er derfor stamfar til Wegner-navnet som mange har brukt og bruker også i vår tid., særlig på Nord-Karmøy.

E. Stange



Avaldsnes prestegard 1913

Stor oppslutning om kulturminnedagen i Skudeneshavn

Av Peder Eliassen

I flott høstvær ble kulturminnedagen 1997 markert i Skudeneshavn. Arrangementet ble gjennomført av Slektsforum Karmøy i samarbeid med Karmøy Kommune.

På programmet sto historisk byvandring gjennom bydeler som vanligvis ikke blir fokusert: Lahammer, Høyenes, Stykket, Vaholmen, Rekkeveien og sentrumsområder i Selvåg.

Markeringen startet i Aktivitetshuset (tidligere lokale til Skudenes Mekaniske Verksted). Her hadde Slektsforum Karmøy sørget for montasje av bilder fra omtalte områder og en modell som omfatter Vaholmen og omkringliggende områder i 1865 var montert. Dette var gjort for å lette presentasjonen av de bydelene det gjaldt før vandringen tok til. I tillegg var det slektsgranskere til stede med datautstyr for å tilby hjelp og råd for slektsinteresserte.

Formannen i Slektsforum Karmøy – Arnhold Nornes – ønsket den store flokken velkommen. Han overlot ordet til en av guidene – Peder Eliassen – som først redegjorde for det videre programopplegget. Med henvisning til det monterte bildegalleriet ga han et historisk tilbakeblikk. For lenge, lenge siden var nok Lahammer og Høyenes ei øy. Selve navnet Lahammer betyr lasteplass og navnet Høyenes forteller om et nes der det vokste høy. Det ble nevnt at på Høyenes var det registrert to runde gravrøyser. Disse er klassifisert som "jernalder". Sannsynligvis er røysene fra eldre jernalder (500 før Kristus / 600 etter Kristus). Gravhauger gjør det svært sannsynlig at det også var boplasser i området i denne tiden. På Lahammer ble det nylig funnet vikingskips nausttufter fra (ca 750 e. k. – 1150 e. k.) av arkeolog Ingrid Fugestvedt. Det er egentlig to nausttufter som ligger inn til hverandre, derfor er også tre voller synlige. Nausttuftene er mellom 20 og 25 meter lange, og til sammen 15 meter brede. Begge naustene kan ha rommet skip på størrelse med

"Gokstadskipet". Det vises i dag til at navnet Lahammer sammen med de to nausttuftene – kan tyde på at det også fantes en handelsplass (Kaupang) på stedet i vikingtiden. Slike handelsplasser er svært sjeldne. I Norge vet vi bare om en (Kaupang) som lå i Vestfold.

Navnet Vaholmen forteller "at man Vadet (vasset) over til holmen. Med bakgrunn i modellen og bildene ble det anskueliggjort at store områder var utfylt for å skaffe nye arealer til byggeplasser. Dette hadde blant annet skjedd i samarbeid med Statens Havnevesen som mudret opp havnen, og laget murer der sanden ble tømt innefor.

Under befaringen som startet ved nausttuftene var Ludvig Thomassen, Peder Eliassen og Dag Einar Alfsen guider. Deltakerne ble vist tuftene og senere fulgte vandrene de gamle veiene der dette var mulig. De fikk se det eldste huset som ennå står på Lahammer og som er oppført ca 1750, mens huset på nabotomten er revet. Et nytt innslag var opplysningen om at det hadde vært en "Reperbane" på stedet. Den strakte seg fra huset der Magnus Skjølvingstad i dag bor og bort til Henry Høines sin eiendom. To skipsverft hadde vært i området og store seilskuter var blitt bygget her. Vandringen ble avsluttet i Rekkeveien. Den har sitt navn fordi buskapen fra byens borgere ble ledet (på rekke) ut av byen om morgenen og tilbake samme vei om kvelden. Ved Henrik Wiiks eiendom hadde de felles støl som de var innom på veien. Etter vandringen samlet deltagerne seg i Aktivitetshuset og gikk på ny gjennom bildene og modellen. Etter samtalen å dømme var interessen stor. Mange fikk også innføring i hvordan slektsregistreringen var lagt opp på data.

FOTO
BILDER

elite / foto

HILLESLAND

Skudeneshavn - Åkrehamn - Kopervik - Oasen

BØKER
KONTOR

INTERBOK

Se vårt store utvalg i

Lokalhistorisk litteratur

Returadresse:



Slechtsforum Karmøy
Postboks 135
4281 SKUDENESHAVN

Skudenes Jernvare AS

JERNVARE · VERKTØY · MALING · TAPET · GULVBELEGG
Tel/fax 52 82 82 59 4280 Skudeneshavn

Se vårt gode utvalg i
Tapeter, Gardiner, og Kjøkkenutstyr



**Jusses, Han har fått ein ide
Dette må i Aviså vår**

Slekts-databaser til bruk på kontoret:

Kopi av databasen til	Jakob Sverdrupsen	Vedavågen
Kopi av databasen til	Kjell Sørlund	Vedavågen
Kopi av databasen til	Peder Heggheim	Vedavågen
Kopi av databasen til	Ole Steinar Tøtlandsmo	Sevlandsvik
Kopi av databasen til	Jakob Meling	Kvitsøy

Pluss vår hovedbase som nu har passert 23.000 personer.

Neste medlemsblad i mars 1998

Fortsatt er det redaksjonen som bidrar med mesteparten av stoffet til bladet. Det blir da en større belastning på noen få, noe som lett kan bidra til at vi blir trøtte og føler det som for stor belastning. Dersom du som medlem ønsker at vi skal fortsette med medlemsbladet, så må vi få inn litt stoff eller tips til hva dere ønsker av stoff i bladet.

Red.